

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

ОЛЕКСІЙ ЖИЛЬЦОВ

« 01 » вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ТИПОЛОГІЯ СТИЛІВ І ФОРМ У МИСТЕЦТВІ

для студентів

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня першого (бакалаврського)
спеціалізації 035.01. Українська мова і література
освітньої програми 035.01.01 Українська мова і література

Київ — 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти
Програма: <u>1410/23</u>
<u>Жильцов</u> (підпис) (прізвище, ініціал)
« 01 » вересня 2023 р.

Розробник:

Жигун Сніжана Віталіївна, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Викладач:

Жигун Сніжана Віталіївна, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Протокол від 31 серпня 2023 р. № 10

Завідувач кафедри _____ (Олена БРОВКО)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.01 Українська мова і література

____.____.2023 р.

Гарант освітньої програми _____ (Тетяна ВИДАЙЧУК)

Робочу програму перевірено

01.09.2023 р.

Заступник декана _____ (Світлана ГОРОБЕЦЬ)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практикум з української літератури

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	7/210	7/210
Курс	I, III, IV	
Семестр	2, 5, 7	
Кількість змістових модулів з розподілом	7	7
Обсяг кредитів	7	7
Обсяг годин, зокрема:	210	210
Аудиторні	98	28
Модульний контроль	14	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	98	182
Форма семестрового контролю	Залік	

Типологія стилів і форм у мистецтві

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	
Курс	4	
Семестр	7	
Кількість змістових модулів з розподілом	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, зокрема:	60	60
Аудиторні	28	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	28	52
Форма семестрового контролю	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: опанування студентом комплексу теоретичних і практичних знань з теорії стилів та закономірностей розвитку літературного процесу.

Завдання:

Сформуувати такі компетентності:

Загальні:

Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху

Фахові:

Літературознавча (глибокі знання та розуміння в галузі літературознавства): Знання про основні тенденції розвитку і своєрідність мовнолітературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору. Розуміння основних проблем теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний процес, літературний стиль, художній метод в літературі; проблем поетики: образ, ідея, тема, поетичний рід, жанр, композиція, поетична мова, ритм, вірш, фоніка в їх стильовому значенні.

Комунікативна професійно-орієнтована: Здатність застосовувати в професійній діяльності нормативні засоби мови в усному та писемному мовленні з урахуванням змістового наповнення, соціально-демографічних особливостей співрозмовника, специфіки ситуації спілкування та контексту. Здатність вільно й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), для розв'язання комунікативних завдань

Літературознавчо-критична: Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

Компетенція продуктивної творчої діяльності: Уміння працювати творчо, отримувати результат, ухвалювати нестандартні рішення та відповідати за них, здатність виявляти творчість і спонукати до неї у професійній діяльності.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Знання та розуміння:

Знання та розуміння лінгвістичних понять, правил фонетики, орфографії, орфоепії, словотвору, граматики та пунктуації.

Знання та розуміння літературознавчих понять, основних етапів розвитку літератури, її суспільної ролі, основних етапів життєвого і творчого шляху письменників, виявляти знання історичних ознак понять народності літератури, художнього образу; основних ознак силабо-тонічної системи віршування

Розуміння української та зарубіжної художньої літератури як культурної та мовної цілісності, мистецтва слова, усвідомлення національної своєрідності літературного процесу

Застосування знань та розумінь:

Вільне володіння базовим професійним категоріальнопоняттєвим та дослідницьким апаратом сучасної філологічної науки. Уміння пояснювати професійно з історичних позицій явища і факти української мови та літератури.

Уміння визначати художню своєрідність творів і творчості письменника загалом, послуговуючись системою основних понять і термінів літературознавства.

Володіння методами і прийомами риторики та мовного впливу.

Формування суджень:

Фахово формувати й аргументувати власні теоретичні і практичні судження, професійні позиції.

Здатність формувати судження про значення і наслідки своєї професійної діяльності з урахуванням соціальних, професійних і етичних позицій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					Самостійна
			Аудиторна					
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний	
Змістовий модуль 1. Стилі XI-XIII								
1	Поняття стилю. Контекстуальні та іманентні чинники формування стилю. Теорія стилів Д.Чижевського. Стилізація і пародія	4	2					2
2	Монументальний стиль. Готика. Ренесанс	6	2	2				2
3	Бароко	6				2		4
4	Класицизм та просвітництво. Сентименталізм	6				2		4
	Модульний контроль	2					2	
	<i>Разом</i>	24	4	2		4	2	12
Змістовий модуль 2. Стилі XIX-XXI ст.								
5	Естетика і поетика романтизму.	6		2		2		2
6	Реалізм та його течії	6				2		4
7	Модернізм в українській літературі	6	2	2				2
8	Український авангард: футуризм, конструктивізм, експресіонізм	6				2		4
9	Проблема реалізму ХХ	6	2			2		2

	століття. Стили та пошуки							
10	Філософія постмодернізму та її вплив на вітчизняну літературу	4				2		2
	Модульний контроль	2					2	
	<i>Разом</i>	36	4	4		10	2	16
	<i>Підготовка до проходження підсумкового контролю</i>							
	<i>Усього</i>	60	8	6		14	4	28

Тематичний план для заочної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					Самостійна
			Аудиторна					
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Стили XI-XIII ст.								
1	Поняття стилю. Контекстуальні та іманентні чинники формування стилю. Теорія стилів Д. Чижевського. Стилізація і пародія	4	2					2
2	Монументальний стиль. Готика. Ренесанс	6						6
3	Бароко	6						6
4	Класицизм та просвітництво. Сентименталізм	6						6
	Модульний контроль							
	<i>Разом</i>	22	2					20
Змістовий модуль 2. Стили XIX-XXI ст.								
5	Естетика і поетика романтизму.	6		2				4
6	Реалізм та його течії	6		2				4
7	Модернізм в	8	2					6

	українській літературі							
8	Український авангард: футуризм, конструктивізм, експресіонізм	6						6
9	Проблема реалізму ХХ століття. Стилї та пошуки	6						6
10	Філософія постмодернізму та її вплив на вітчизняну літературу	6						6
	Модульний контроль							
	<i>Разом</i>	38	2	4				32
	<i>Підготовка до проходження підсумкового контролю</i>							
	<i>Усього</i>	60	4	4				52

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Стилі XI-XIII

Тема 1.

Лекція 1. Поняття стилю. Контекстуальні та іманентні чинники формування стилю. Теорія стилів Д.Чижевського. Стилізація і пародія (2 год)

Поняття стилю. Стиль як індивідуальне використання мови. Стиль і поетика. Традиційна стилістика. Нова стилістика. Контекстуальні теорії зміни стилів. Стиль та світогляд доби. Іманентні теорії зміни стилів. Теорія культурних хвиль Д.Чижевського у контексті досліджень інших науковців (Ю.Тинянова, Д.Ліхачова). Стилізація і пародія як механізми розвитку літератури. Загальна характеристика стилізації і пародії: двоплановість (орієнтація на певний оригінал), трансформування, прагматизм співвідношення з оригіналом, пародійна «нев'язка планів». Д.Чижевський про пародію.

Тема 2. Монументальний стиль. Готика. Ренесанс

Література європейського Середньовіччя: раннє, розвинуте, пізнє. Романеск і готика. Монументальний стиль Києворуської доби. Релігійний світогляд авторів. «Слова про закон і благодать» Іларіона. Домірність, простота і зрозумілість монументального стилю. Готика: орнаментальність, мозаїчність, символічність. «Слово о полку Ігоревім». «Відкриття» людини і природи. Античний відгомін. Ідеал гармонії. Нерозвинутість нового стилю в Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Стилі XIX-XXI ст.

Тема 3. Модернізм в українській літературі

Теорії Бергсона, Шопенгауера, Ніцше, Фрейда та інші як заперечення позитивізму. Модернізм як сукупність мистецьких течій. Загальна характеристика неоромантизму, символізму, імпресіонізму та інш. Розвиток модернізму в Україні. Дискусія про модернізм: тоді (Коцюбинський-Панас Мирний, Франко-Вороний) і тепер (С.Павличко, Т.Гундорова, М.Моклиця, Р.Мовчан).

Тема 4. Проблема реалізму XX століття. Стилі та пошуки

Реалістичні тенденції в українській літературі 20-х років. Неореалізм (В. Підмогильний, Б.Антоненко-Давидович). Реалізм у 2-ій пол. XX ст. Соціальний реалізм (Творчість У.Самчука, Д.Гуменної, С.Домазара).

Фотореалізм та гіперреалізм (Цикл «Сибірські новели» Б.Антоненка-Давидовича).

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20
Відвідування лабораторних занять	1	2	2	5	5
Виконання завдань лабораторних занять	10	2	20	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			75		124
Максимальна кількість балів: 199					
Розрахунок коефіцієнта: $199:100 = 1,99$					

Заочна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	0	0	2	2

Робота на семінарському занятті	10	0	0	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	6	60
<i>Разом</i>			21		83
Максимальна кількість балів: 104					
Розрахунок коефіцієнта: 104:100 = 1,04					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Тема 1. Поняття стилю. Контекстуальні та іманентні чинники формування стилю. Теорія стилів Д.Чижевського. Стилізація і пародія

Порядок виконання

Напишіть стилізацію і пародію, орієнтуючись на твір улюбленого письменника.

Вимоги до оформлення

Текст набирається машинописно шрифтом Таймз нью романз, 14 кеглем, одинарним інтервалом.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 5 балів.
2. Оцінюватимуться визначення характерних якостей стилю письменника, впізнаваність, мовно-стилістична майстерність.

Тема 3. Бароко

Порядок виконання

1. Напишіть текст, відтворюючи стилістику бароко.

Вимоги до оформлення

Текст набирається машинописно шрифтом Таймз нью романз, 14 кеглем, одинарним інтервалом.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 5 балів.
2. Оцінюватимуться визначення характерних якостей стилю, впізнаваність, мовно-стилістична майстерність.

Тема 4. Класицизм та просвітництво. Сентименталізм

Порядок виконання

Напишіть байку у стилі класицизму або текст у стилі сентименталізму.

Вимоги до оформлення та критерії оцінювання див. у попередній темі.

Тема 5. Естетика і поетика романтизму.

Порядок виконання

Напишіть текст у стилі романтизму.

Вимоги до оформлення та критерії оцінювання див. вище.

Тема 6. Реалізм та його течії

Порядок виконання

Напишіть текст у стилі реалізму.

Вимоги до оформлення та критерії оцінювання див. вище.

Тема 8. Український авангард: футуризм, конструктивізм, експресіонізм

Порядок виконання

Напишіть текст у стилі футуризму.

Вимоги до оформлення та критерії оцінювання див. вище.

Тема 10. Філософія постмодернізму та її вплив на вітчизняну літературу

Порядок виконання

Напишіть текст у стилі постмодернізму.

Вимоги до оформлення та критерії оцінювання див. вище.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль 1.

Передбачає тестову частину та аналіз тексту із визначенням стилю.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів, з них:
10 балів – тест, 15 балів – аналіз художнього тексту.

Модульний контроль 2

1. Передбачає тестову частину та аналіз тексту із визначенням стилю.

Критерії оцінювання

2. Максимальна оцінка — 25 балів, з них:
10 балів – тест, 15 балів – аналіз художнього тексту.

6.5. Орієнтовний перелік питань для самоконтролю

6.6.

Поняття стилю.

Теорія культурних хвиль Д.Чижевського у контексті досліджень інших науковців (Ю.Тинянова. Д.Ліхачова).

Стилізація і пародія як механізми розвитку літератури.

Література європейського Середньовіччя: раннє, розвинуте, пізнє.

Романеск і готика.

Монументальний стиль Києворуської доби.

Релігійний світогляд авторів. «Слова про закон і благодать» Іларіона. Домірність, простота і зрозумілість монументального стилю.

Готика: орнаментальність, мозаїчність, символічність.

«Відкриття» людини і природи. Античний відгомін. Ідеал гармонії.

Нерозвинутість нового стилю в Україні.

Теорії Бергсона, Шопенгауера, Ніцше, Фрейда та інші як заперечення позитивізму.

Модернізм як сукупність мистецьких течій.

Загальна характеристика неоромантизму, символізму, імпресіонізму та інш. Розвиток модернізму в Україні.

Реалістичні тенденції в українській літературі 20-х років.

Неореалізм (В. Підмогильний, Б.Антоненко-Давидович).

Реалізм у 2-ій пол. ХХ ст.

Соціальний реалізм (Творчість У.Самчука, Д.Гуменної, С.Домазара).

Фотореалізм та гіперреалізм (Цикл «Сибірські новели» Б.Антоненка-Давидовича).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль відбуватиметься у формі заліку. Мінімальна кількість балів для допуску до складання заліку – 35.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- самостійність мислення,
- аргументованість тез,
- вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
--------------------------	------------------------------------	------------------------

A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ «Типологія стилів і форм у мистецтві» (денна форма)

Разом: 60 год., із них 8 год. – лекції, 6 год. – семінарські заняття, 14 – год. – лабораторні; контрольньо-модульні роботи – 4 год., 28 год. – самостійна робота.

Тиждень	I	II
Модуль	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
Назва модуля	Стилі XI-XIII	Стилі XIX-XXI ст.
Кількість балів	75	124

за модуль					
Лекції	I	II	III	IV	V
Теми лекцій	чинники формування стилю. Теорія стилів	Монументальний стиль. Готика. Ренесанс	Модернізм в українській літературі		Проблема реалізму ХХ століття. Стилі та пошуки
Теми семінарських занять		Монументальний стиль. Готика. Ренесанс	Естетика і поетика романтизму.	Модернізм в українській	
Теми лабораторних занять	Бароко	Класицизм та просвітництво. Сентименталізм	Естетика і поетика романтизму.	Реалізм та його течії	футуризм, конструктивізм, проблема реалізму ХХ століття. Стилі та поетика
Філософія постмодернізму та її вплив на вітчизняну літературу					
Самостійна робота	Самостійна робота 1 -3 (15 б.)		Самостійна робота 4-7 (20 б.)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2 (25 б.)		Модульна контрольна робота 2 (25 б.)		
Підсумковий контроль	залік				

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Чижевський Д. ІУЛ/ Д.Чижевський. Тернопіль: Феміда, 1994. – 494 с.
2. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур: У 2-х книгах. / Д. І. Чижевський; передмова: М. К. Наєнко; пер. з нім.: О. Костюк, М. В. Ігнатенко. – Київ : Академія, 2005. – 287 с.

Додаткові:

1. Астаф'єв О. Стилізація /О.Астаф'єв. Ніжин: [б.в.] 1998. – 49 с.
2. Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стилеві напрямки/ А.Біла. – К. : Смолоскип, 2006. – 464с
3. Енциклопедія постмодернізму. – К. : Основи, 2003. – 656 с.
4. Ільницький О. Український футуризм (1914-1930) /Ільницький О.– Львів : Літопис, 2003.
5. Качуровський І. Пародія, травестія, пародійна містифікація. Бурлеск/І.Качуровський // Генерика і архітектоніка. К.: Києво-Могилянська академія, 2008. – С. 295-305
6. Каневська Л. Психологічні виміри дихотомних моделей у романі Івана Франка “Лель і Полель” /Л.Каневська // Літературознавчі обрії. Праці молодих учених України. – К.: Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України 2002. – Вип.3. – С. 52-57.
7. Кудлей О. Рецепція байронізму в художньому світі Тараса Шевченка: дисертація канд. філол. наук: 10.01.05 / НАН України; Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка. - К., 2003.
8. Моклиця М. Модернізм як структура: філософія, психологія, поетика. Вид. 2, доп. І перероб. Луцьк : Вежа, 2002.
9. Наливайко Д. Зарубіжна література ХІХ сторіччя / Наливайко Д., Шахова К. К.: Заповіт, 1997.
- 10.Наливайко Д. Епістемологія й поетика реалізму / Д.Наливайко // Слово і Час. – 2004. – № 11. – С. 3 – 17
- 11.Тарнавський М. Майстерність психологічного аналізу чи ілюзія психологізму? (Два приклади: Панас Мирний і Нечуй-Левицький) // Слово і час. – 1992. – №8. – С. 75 – 79
- 12.Тарнавський М. Нечуваний Нечуй. К.: Лаурис, 2016
- 13.Ушкалов Л. Ідеї та форми української барокової поезії //Есеї про українське бароко/ Л.Ушкалов. К.:Факт, 2006, С. 20-80
- 14.Ушкалов Л.Реалізм – це есхатологія. Харків: Майдан, 2011
- 15.Хархун В. Соцреалістичний канон: генеза, розвиток, модифікації

- / В.Хархун. Ніжин: Гідромакс, 2009. – 508 с.
- 16.О.Черненко Михайло Коцюбинський – імпресіоніст /О.Черненко. Торонто: Сучасність, 1977.- 345 с.
17. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника /О.Черненко [б.м.]: Сучасність, 1989. – 280 с.
- 18.Чижевський Д. Поза межами краси (До естетики барокової літератури)//Філософські твори у 4-х т. /Д.Чижевський.- Т.2. - С.78-97.
- 19.Чижевський Д. Слов'янський реалізм // Слово і Час. – 2004. – № 8. – С. 48 – 60.
- 20.Чопик Р. Гоголь – Гоголь – і чорт / Ростислав Чопик // Слово і Час. – 2008. – № 10. – С. 61–67.
- 21.Чопик Р. На шляху до вироку (питання “Франко і натуралізм” у літературознавстві та критиці 1879 – 1950-х років) /Р.Чопик // Укр. літературознавство. – 1996. – Вип. 62.